

Μια Εισαγωγή

Βομβαρδισμός είναι η λέξη που προσδιορίζει αυτό που δέχεται ένα παιδί, από την πρώτη κιόλας στιγμή που βλέπει με τα μάτια του τον κόσμο: βομβαρδισμός ερεθισμάτων. Μια σωρεία από εικόνες, λόγους, πρακτικές, πορίσματα, γνωματεύσεις, διδαχές, ήθη και κανόνες· ένας κυριολεκτικός καταιγισμός για το τι είναι πρέπον, τι είναι φυσικό και τι αφύσικο, τι είναι ομαλό και τι ανώμαλο, τι είναι ξένο και τι ανοίκειο, τι είναι υγιές και τι ευάρεστο. Ας ξεκινήσουμε με αυτό ως δεδομένο: ερχόμαστε σε ένα κόσμο προκατασκευασμένων πεποιθήσεων, όπου κάθε επιμέρους χαρακτηριστικό της ανθρώπινης υπόστασης σηματοδοτεί και φέρει ένα συγκεκριμένο νόημα, μια συγκεκριμένη αξία, μια συγκεκριμένη θέση στον κοινωνικό χάρτη. Ανατρεφόμαστε και κατηχούμαστε σε ένα σύστημα που δεν αντέχει τον εαυτό του, αν δεν τοποθετήσει τα πάντα σε ένα αυστηρά δομημένο πλαίσιο: μαθαίνουμε ότι τα σώματα είναι δυο ειδών, ότι τα φύλα έρχονται σε πλήρη αντιστοιχία με τα σώματα και ότι η σεξουαλικότητα είναι μια και απαράβατη.

Αποτελεί, πρωτίστως, πολιτικό αίτημα, να ρίξουμε φως στην κοινή αντίληψη για το φύλο, το σώμα και τη σεξουαλικότητα. Όχι μόνο επειδή τα σύγχρονα και κυρίαρχα συστήματα τείνουν να παρατηρούν τα υποκείμενα από απόσταση ασφαλείας και να γνωμοδοτούν εν ονόματί τους· ιδίως επειδή το φύλο, το σώμα, η σεξουαλική επιθυμία, και -εν τέλει- ο ίδιος ο εαυτός εξετάζονται από ένα μεταφυσικό πρίσμα που βαπτίζεται, ενισχύεται και νομιμοποιείται ως 'ορθό', 'λογικό', 'φυσικό' και 'ισορροπημένο'. Λίγο-πολύ, η νόρμα μας είναι γνωστή: το 'πεπρωμένο' του βιολογικού στερεώματος, το δίπολο άνδρας/γυναίκα, η καταναγκαστική ετεροφυλοφιλία - δεν είναι παρά τα τελικά, πάγια και αναπόφευκτα σημεία στο τρίπτυχο γεννιέσαι=γίνεσαι=επιθυμείς. Με πιο απλά λόγια: Έχεις αιδοίο; Είσαι γυναίκα. Είσαι γυναίκα; Σου αρέσουν οι άνδρες. Έχεις πέος; Είσαι άνδρας. Είσαι άνδρας; Σου αρέσουν οι γυναίκες.

Σχεδόν κάθε τομέας κοινωνικών και πολιτισμικών πρακτικών, χρησιμοποιώντας επιστημολογικά σοφίσματα, αποφαίνεται ότι υπάρχουν δυο ασύμμετρα και διαμετρικά αντίθετα μεταξύ τους φύλα: μια διακριτή και ανέκκλητη διαφορά ανάμεσα στον άνδρα και τη γυναίκα, που αποδίδει στον μεν άνδρα πρόσημο θετικό, καθιστώντας τον σε θέση 'φύσει' πλεονεκτική, στη δε γυναίκα πρόσημο αρνητικό, καθιστώντας την σε θέση 'φύσει' υποδεέστερη. Η διαφοροποίηση των δυο αυτών οντοτήτων αποδίδεται σε 'δομικά' χαρακτηριστικά: στο ανατομικό σώμα δηλαδή, το οποίο ορίζει και προσδιορίζει τη διαφορά μεταξύ των υποκειμένων (σώμα 'θηλυκό' και σώμα 'αρσενικό'). Μεγαλώνουμε και νουθετούμαστε μέσα σε τέτοια πλαίσια, τα οποία εμπεριέχουν, προωθούν και φυσικοποιούν

πρότυπα: πρότυπα πράττειν (συμπεριφοράς) και πρότυπα σχετίζεσθαι (επιθυμίας).
Μαθαίνουμε ότι το 'κανονικό' και 'αυτονόητο' πράττειν για ένα σώμα που έχει προσδιοριστεί ανατομικά ως θηλυκό, είναι η συμπεριφορά που έχει προσδιοριστεί κοινωνικά ως θηλυκή.
Μαθαίνουμε ότι το 'κανονικό' και 'αυτονόητο' σχετίζεσθαι για ένα σώμα που έχει προσδιοριστεί ανατομικά και κοινωνικά ως θηλυκό, είναι η έλξη προς ένα σώμα ακριβώς 'αντίθετο' του - προς ένα σώμα αρσενικό. Και τούμπαλιν.

Για μια κοινωνικοπολιτική συνθήκη που διασφαλίζει και εδραιώνει την ύπαρξή της μέσα από την παραγωγή νορμών (και ανα-'παραγωγικών' σωμάτων), το διακύβευμα είναι μεγάλο. Υπό το φόβο της διάλυσης, το σύστημα των «πριν από εμάς για εμάς» μεριμνά για τη διατήρησή του: εξοπλίζεται με κάθε είδους λόγων (λόγους επιστημονικούς, ηθικοπλαστικούς, ιστορικούς), τους οποίους θεμελιώνει πάνω στο επιχείρημα του 'αδιαμφισβήτητου' και 'αντικειμενικού' - λόγοι αμετάβλητοι και αναλλοίωτοι, που έρχονται να διαγνώσουν, να ορίσουν και να περιγράψουν πάνω σε αυτό που το κάθε υποκείμενο βιώνει και αισθάνεται για τον εαυτό του. Η τάξη των πραγμάτων βαίνει καλώς ως το σημείο εκείνο, που κάποιος ή κάποια θα νιώσει ότι δε χωράει ή δεν αρκείται στο πλαίσιο των λόγων των μη-λόγων. Η τάξη των πραγμάτων κατακερματίζεται στο σημείο εκείνο, που κάποιος ή κάποια θα νιώσει κάτι 'άλλο': κάτι αποκλινόν και αντιβαίνον στα κυρίαρχα και ήδη δοσμένα. Το σημείο-τομή είναι αυτό: η συνειδητοποίηση ότι τα σώματα ΔΕΝ είναι δυο ειδών, ότι τα φύλα ΔΕΝ έρχονται σε πλήρη αντιστοιχία με τα σώματα και ότι η σεξουαλικότητα ΔΕΝ είναι μια και απaráβατη. Και είναι ακριβώς το σημείο αυτό, όπου οι διαφορές εντείνονται και οι ανισότητες βαθαίνουν.

Πώς μάχεται κανείς την ετερονομία; Έχουμε κατανοήσει ότι η νόρμα φυσικοποιείται, προβάλλεται ως ορθή και σερβίρεται προς κατανάλωση. Έχουμε κατανοήσει, επίσης, ότι υπάρχει μια διαρκής και ακατάπαυστη αστυνόμευση της νόρμας: αγόρι θέλει κορίτσι/κορίτσι θέλει αγόρι, αιδούο σημαίνει θήλυ/πέος σημαίνει άρρεν. Ως άτομα με ποικιλόμορφο και πολυδιάστατο φύλο και σεξουαλικό προσανατολισμό, έχουμε νιώσει στο πετσί μας ότι θίγουμε αυτήν τη νόρμα. Η πραγματικότητα έχει ως εξής: **βιώνουμε το φύλο, το σώμα και τη σεξουαλικότητα ως ένα πολύχρωμο συνεχές και δε διεκδικούμε παρά δυνατότητες.** Δυνατότητες πάνω στις εαυτές και τους εαυτούς μας. Το δικαίωμα στον αυτοκαθορισμό και στην ελεύθερη και συλλογική επικοινωνία του αυτοκαθορισμού μας, εν μέσω μιας κοινωνίας που προϋποθέτει και αποφασίζει για λογαριασμό μας.

Στην εναντίωσή μας στην εξουσία της νόρμας και των λόγων της νόρμας:

Μας συναντήσαμε μέσα σε διαγνωστικούς καταλόγους, με την ταμπέλα των ψυχικά διαταραγμένων. Δεχτήκαμε κατά συρροή επιθέσεις για τον άνθρωπο που αγαπήσαμε. Είδαμε τα φιλιά μας να κτυπώνται ανελέητα στους δρόμους και τις τηλεοπτικές οθόνες. 'Ειδικοί' αποφάσισαν - αυτοβούλως και αυθαιρέτως - ότι τα γενετικά μας όργανα κλίνουν μάλλον προς το θήλυ, και μας βάφτισαν 'Μαρία'. Δεχτήκαμε πέτρες από διερχόμενο αυτοκίνητο και την προσφώνηση 'πουσάρα'. Ευθυγραμμιστήκαμε μέχρι θανάτου σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στη Νότια Αφρική και αυτοκτονήσαμε, έφηβες, στην άλλη γωνιά του πλανήτη, ύστερα από σεξιστικά σχόλια συμμαθητών μας.

Δε θα σταθούμε στην υφιστάμενη βία. Στην καθημερινή μας (κινηματική ή μη) δραστηριοποίηση αξιώνουμε, διεκδικούμε και χαράζουμε ένα μέλλον χωρίς προκατασκευασμένους ρόλους, έμφυλες υποχρεώσεις, στεγανά, αποκλεισμό, βαρβαρότητα, παθολογικοποίηση, δίωξη, διακρίσεις. Ένα μέλλον εγκεκριμένων δυνατοτήτων στα φύλα, τα σώματα και τη σεξουαλική επιθυμία. Δίνουμε φωνή στις εαυτές και τους εαυτούς μας και σχηματίζουμε την κοινωνική διαδρομή που επιθυμούμε.

Σχετικά με την εκδήλωση

Εκεί λοιπόν που η θεωρία αρχίζει να βρίσκει αναφορά καταπίεσης πάνω στα σώματά μας, εκεί θα πρέπει να βρίσκεται και η δική μας τοποθέτηση, έτσι όπως αυτή ωριμάζει ανάμεσά μας, ζυμώνεται και μαθαίνει να εκφράζεται μέσα από τη συλλογική μας σκέψη και πρακτική.

Η σεξουαλικότητα και η έκφραση φύλου μας, κλεισμένη στα πλαίσια του ιδιωτικού, αποσυνδέεται από το δημόσιο και οριοθετείται στα στενά όρια της κρεβατοκάμαρας, της ντουλάπας, του μυστικισμού, της μη έκφρασης. Ο ιδιωτικός χώρος είναι στην ουσία ο δομικός αυτός μηχανισμός που επιτηρεί τις επιθυμίες μας, αφήνοντάς τες να εκφραστούν μόνο μέσα σε ένα επιτρεπτό, κανονιστικό πλαίσιο, έτσι ώστε να μη θίγουν και απειλούν τις κυρίαρχες νόρμες. Τις νόρμες, που καθορίζουν το φύλο μας χωρίς να μας ρωτήσουν, που καθορίζουν το ισχυρό και το ανίσχυρο φύλο, τον δυνατό και τον αδύναμο, που επιβραβεύουν τον προσαρμοσμένο και καταδικάζουν τον ανώμαλο. Η σεξουαλικότητα και η ταυτότητα φύλου της καθεμιάς και του καθένα μας αποτελεί κάτι πέρα από μια σεξουαλική πράξη. Αποτελεί μια πράξη ριζοσπαστική, μια πολιτική πράξη.

Οι πράξεις μας, ωστόσο, λαμβάνουν την πολιτική αυτή διάσταση, όταν καταφέρνουν να

ξεφύγουν από τον ιδιωτικό και να διεκδικήσουν το δημόσιο χώρο και λόγο, τόσο ως μια ατομική, αλλά πολύ περισσότερο ως μια συλλογική ανάγκη. Διεκδικώ σημαίνει πως είμαι πουστάρρα, γιατί έτσι μ' αρέσει, φιλιέμαι στα μπάρ και στο δρόμο, φοράω φούστα και έχω μουστάκι, είμαι λεσβία και κάνω σεξ με στραπ ον, πάω στη διαδήλωση με τρίχες στα πόδια και στις μασχάλες, αλλάζω το φύλο μου κάθε βδομάδα και το αμφισβητώ κάθε δεύτερη, είμαι τρανς, γίνομαι ανώμαλος απέναντι σε κάθε κανονικό. Διεκδικούμε σημαίνει, γινόμαστε ορατοί και ορατές ως οι εαυτές και οι εαυτοί μας. Οι διεκδικήσεις μας, μόνες τους, χάνουν την υπερθεματική τους σύνδεση με τα ευρύτερα κινήματα και δεν είναι σε θέση να προσφέρουν μια ολιστική προσέγγιση-αντίσταση απέναντι σε ένα πολιτικό-κοινωνικό-οικονομικό σύστημα, που απλώνει ρίζες σε όλες τις πλευρές της ύπαρξής μας. Το να είμαστε απλά λεσβίες, γκέι, μπάι, τρανς είναι πολύ λίγο, για να ονειρευτούμε κάτι τόσο πολύ. Μια κοινωνία που δε στοιβάζει μετανάστες σε στρατόπεδα, που δε διασύρει οροθετικές στην tv, που δεν αντιλαμβάνεται τη γυναίκα ως αντικείμενο, που δεν νομιμοποιεί την αστυνομική καταστολή, που δεν γεννά το φασισμό, που δεν βλέπει το περιβάλλον ως πηγή κέρδους, που δεν δομείται πάνω στις ιδέες της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας, του έθνους και της οικογένειας, που δεν παθολογικοποιεί και περιθωριοποιεί το διαφορετικό. Έτσι λοιπόν, τα θέλω μας αποκτούν δυναμική, όταν ωριμάζοντας βρίσκουν τη κοινή ρίζα της καταπίεσής τους με τα θέλω των γύρω μας και γίνονται μαζικότερα και διεκδικητικότερα, ενώ ταυτόχρονα αλληλεπιδρούν και καταρρίπτουν ταυτότητες, όπως αυτές του γκέι σεξιστή, της λεσβίας ρατσίστριας, του τρανς εθνικιστή, του σεξιστή και ομοφοβικού μετανάστη και εργάτη.

Η σεξουαλικότητά μας και το φύλο μας, έχοντας περάσει αιώνες κατασκευής και κανονικοποίησης, ζητούν να ανασυντάξουμε τα βιώματά μας και το λόγο μας και να μιλήσουμε εμείς οι ίδιες/ίδιοι για αυτά, ανακατασκευάζοντας τις έννοιες, σύμφωνα με τις δικές μας επιθυμίες. Τα βιώματά μας, έτσι όπως αντικατοπτρίζονται στα σώματα και στις ιδέες μας, είναι σε θέση να προσφέρουν μια αλήθεια αντικειμενικότερη από την επιστημονική, έτσι όπως αυτή αναπαράγεται φυσικοποιημένη και βιολογικοποιημένη σήμερα, μέσα από τους κανόνες αρρενωπότητας και θηλυκότητας, την υποχρεωτική ετεροφυλοφιλία και του διαχωρισμού των φύλων. Στόχος, λοιπόν, της διημερίδας αυτής, είναι να φέρει στο προσκήνιο μια κριτική και λιγότερο ακαδημαϊκή τοποθέτηση των ειδικών/θεωρητικών, η οποία σε συνδυασμό με τη διαμόρφωση μιας συνειδητοποιημένης σκέψης απέναντι στις ταυτότητες και τα βιώματά μας, θα δημιουργήσουν έναν Λόγο και μια Πρακτική ενάντια στην κυρίαρχη λογική. Έναν Λόγο και μια Πρακτική, ριζοσπαστική, μαχητική, δική μας.